M. KIR. MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

A KÁRPÁTOK ELŐTERÉBEN

Höhne gyalogsági tábornok frontmegbeszélése Németh Béla vezérőrnaggyal a hősiesen védett állások vonalában

HARC A

↑ A MAGAS FŰBEN észrevétlenül húzódnak meg az új páncélelhárító fegyverrel a magyar hegyivadászok és német gránátosok. A völgyből lassan kapaszkodnak felfelé a vörös harckocsik, s a honvéd, aki a „páncélrém" mögött a kedvező pillanatra vár, egészen közel engedi az ellenséget. A hidegvér a biztos eredmény előfeltétele!

↑ ENYHÉN ERESZKEDIK a galíciai síkság felé a Kárpátok keleti lejtője. Ezt a földet védelmezi most a magyar katona a siker biztos tudatával. Támadásra lendül a szakasz, a parancsnok néma jelekkel közli utasításait

GÉPPUSKÁS RAJ védi az erdő szélét egy gyalogsági támadással szemben. Végigpásztázzák a terepet a fütyülő sorozatok, s megtorpan a vörös roham a Kárpátok enyhe lejtőin

AZ ELŐBIZTOSÍTÁS mindig csak gyenge erőkből áll. A lövészárokban ide-oda cikáznak a vakmerő honvédek, s hol innen, hol onnan tüzelnek az ellenségre, amely vak lövöldözéssel kénytelen elárulni hollétét, erejét és szándékait. Ebben a harcban nem a tömeg és az anyagi túlerő, hanem a találékonyság a döntő tényező! ←

ÚJ ÁLLÁSBA VONULT A TÜZÉRSÉG, a legénység gyorsan, beidegzett mozdulatokkal dolgozik, hogy az üteg minél hamarább tűzkészültségben lehessen. Az eredményes harcban a mozgékonyság és a helyzethez való villámgyors alkalmazkodás már fél siker!

KÁRPÁTOKÉRT

↑ MINDEN UTAT, ERDEI CSAPÁST ahol az ellenség tulerejével könnyeben mozoghatna, honvéd utászosztagok tervszerű aknamezőkkel ütitetnek be. A munka sietős, — csak az utolsó pillanatban lehet elvégezni, nehogy a vörös felderítés idő előtt felfedezze a veszedelmet. Néhány száz méternyire van már a szovjet páncélos ék, amikor a honvédek elhelyezik a hatásos robbanóanyaggal tele aknákat...

SZÓL A GÉPPISZTOLY... Az előretolt állásban egy erőszakos felderítésre indult vörös osztagot tartóztat fel egyetlen honvéd bátorsága... A haza határait védi már a magyar katona, erejét és elszántságát megsokszorozza ez a tudat!

NEHÉZ PÁNCÉLTÖRŐ ÁGYÚ egy falu szélén megnyitni készül a tüzet a bolsevista harckocsikra ←

GOLYÓSZÓRÓS RAJ nyomul egy völgyön, a sűrű kárpáti erdőségen keresztül, váltani az őrséget. A szolgálat szakadatlan éberséget követel s a honvéd érzi, hogy itt sokkal többről van szó, mint az erők mérkőzéséről... Ezért vetik vissza egymásután katonáink a vörösök tömegtámadásait a kárpáti erdőségekben →

GRANÁTTÖLCSÉR A STRIJ VIZÉN... A bolsevisták átkelési kísérletét a magyar tüzérség fojtotta vérbe! A gránátok halálos biztonsággal találták el a csónakokat és pontonokat, s a folyó déli partjára már csak roncsai jutottak el a hídfő létesítésére kergetett tömegnek. A szétzilált csapatokkal aztán készen álló gyalogságunk végzett! ←

A HEGYES TEREP minden bokrát, mélyedését felhasználják a honvédek az észrevétlen előnyomulásra. A gyalogság támadásra gyülekezik, s néhány perc mulva felhangzik a parancs a rohamra... A magyar katona lendületes támadásra indul egy szovjet állás leküzdésére a Tatárhágó bejáratánál ↓

TALÁLAT!

(DRÁMAI KÉPSOROZAT EGY LELŐTT BOLSEVISTA VADÁSZGÉP ZUHANÁSÁRÓL)

AZ ELSŐ SOROZAT LÖVEDÉKEI már belecsaptak a vakmerő vörös pilóta gépébe, aki a német állások fölött mélyrepülésben próbált támadni! Egy pillanat multva jobb szárnyára dőlt a gépmadár, azután hosszú füstés lángcsóvát húzva maga után, vijjogva zuhanni kezdett... Apró pont jelent meg alatta: a kiugrott egyetlen pilóta, de a nagysulyú gép elzúgott a kinyilt ejtőernyő mellett! →

KOMOR, FEKETE FÜST vágódik vastag szökőkútban az égre, lángok sárga nyelve villan: a földet ért gép kigyullad, s a táj elcsendesedik... A támadót utolérte végzete, az állásból pedig megindul egy járőr, eltogni a vörös pilótát, aki az ejtőernyő óriás gombája alatt himbálózva közeledik a földhöz ←

A FÖLD ÉS A HADIFOGSÁG PILLANATA gyorsan közeledik. Az aggódva kémlelő szemek előtt kibomlanak a táj részletei, megnőnek a bokrok, fák, látszanak az árkok, a zöld kukoricák lándzsás levelei és a sárga tarló... S látja a fegyveres járőrt is a szovjet-pilóta, — nincs menekvés! →

NÉHÁNY SÉRÜLÉS ÁRÁN földet ért a pilóta, a következő pillanatban már fogoly... A német katona bekötti sebeit, aztán a magasabb parancsnokságra kiséri, ahol majd kihallgatják. A vörös repülő arcán nem látszik a bánat a hadifogság miatt... ↓

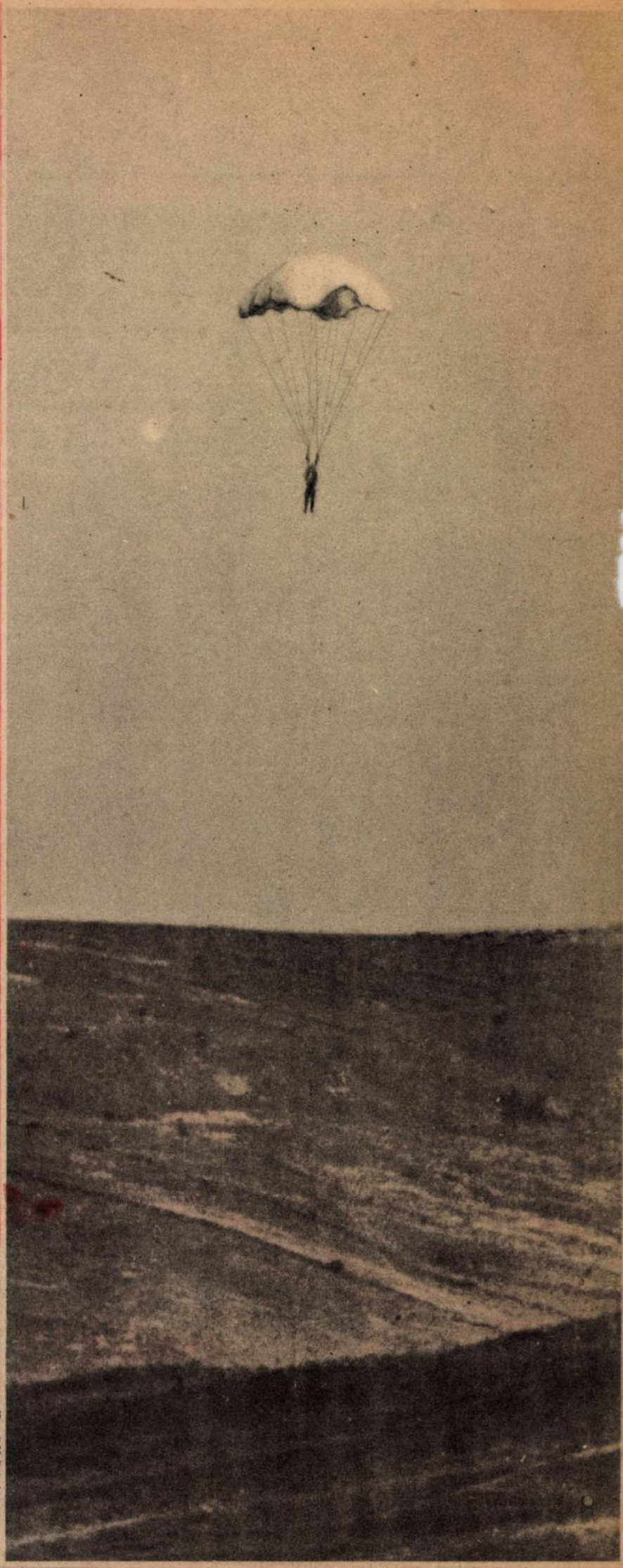

HÉTRŐL HÉTRE

Mulhatatlan és változatlan

politikai és történelmi szükségszerűség a jobboldali egység megteremtése, — ezt mondja a miniszterelnöki levél, amelyet betegágyából intézett pártjához legutóbb Sztójay Döme. Minden józan és tisztességes magyar ember halálos pontossággal érzi ezt az igazságot, s követeli is ezt az egységet hónapok óta. Határainkon a legkegyetlenebb ellenség pusztító szándéka, romboló szenvedélye csapkod fel a Kárpátok szorosaiba; a nemzeti lélek egységére, a célok, szándékok összeegyeztetésére, az erők egybemarkolására az utolsó óra érkezett el idebent, de sajnos, még mindig csak ott tartunk, hogy naponta megállapítjuk az egyetértés szükségét, az együttmunkálkodás halaszthatatlan, elodázhatatlan parancsát... Több aztán nem is történik. Hogy kik voltak az okai a termékeny öt hónap meddő múlásának, azt most ne kutassuk, megállapítja majd egy nyugodtabb korszak a tényt is, s a személyek, pártok felelősségét is. Csakugyan: tegyük félre a viták minden anyagát, csomagoljuk össze, mint egy ráérő aktát, s tegyük el jobb napokra, amikor majd a béke derűsen fénylő ege alatt ráérünk elbogarászni vele, tanúkat hallgatni ki, bizonyításkiegészítést tartani s az ítéletet meghozni is. Józanul ítéli meg a miniszterelnök a teendőket, s igaza van abban, hogy ha formai egység nincs is, ha a külön pártpolitikai ösvényekről nem is hajlandók egyesek visszakanyarodni az egyetlen útra, melyen ma a magyarságnak járnia kell, a legsürgősebb feladatok elvégzésében a kormányzatnak nem szabad haboznia. A sürgősség sorrendjét természetesen szabja meg a háborus állapot, s az országnak, nemzeti szabadságunknak, függetlenségünknek, földünknek, egész történelmi örökségünknek az a fenyegettetése, amivel a világdúló bolsevizmus e javainkat illeti. A honvédség harcképességének fokozása, mindennel való ellátása, a fegyveres arcvonal szüntelen erősítése, — ime, ez az egyik, s legelső teendőnk. A másik, semmivel se hátrább való ennél: a munka frontjának megszilárdítása. Ez a kötelesség a legkeményebb parancsszóval írja elő a szociális reformok, a dolgozók jogos követelései teljesítését, s rend teremtést az itthoni portán: felszámolását annak a terhes örökségnek, amelyet 1944 március 19-én egy bukott és silány rendszertől átvenni kényszerültünk.

Nem lehetnek

hatalomratörő párto[illegible] ebben az élet-halálharcot vívó országban, — mondja később a miniszterelnöki levél, s a bús magyar, aki sok mindent látott, homlokra húzott kalapja alól kerekedő nagy viharokat, zúgó orkánokat nézett végig, keserűen helyesel a szónak. Bizony, nem lehetnek, vagy tán inkább: nem lehetnének, de vajjon volt-e foganatja mostanáig azoknak a sürgető felhívásoknak, amelyeket az ország minden tájáról küldözgettek Budapestre? Meghallotta-e minden illetékes fül a forró kívánságot, a névtelen tömegek, az igazi nép egyetlen akaratát, hogy az új tatárveszedelemmel szemben markoljunk össze minden erőt, tegyük félre a legcsinosabb vesszőparipákat is, s ne azokat noszogassuk az illuzió sarkantyújával, hanem álljunk be a dolgozó, vagy harcoló magyarság nagy gyalogmenetébe, mely a jövendő felé töri a szenvedések, áldozatok és megpróbáltatások sűrűjén át az egyetlen utat? Ha nagy népszavazást lehetne rendezni, s megkérdezni a műhelyek népét, az áldott, termő mezők parasztjait, a boltja redőnyét gondok közt reggelenként felhúzó magyar kereskedőt, a kopott szerszámával kenyeret kereső iparost, s a kis középosztálynak azt a kifordított ruhájú tagját, aki a becsület és tisztes szegénység üdvözítő keresztjét hordozza, bizony alighanem sokan meglepődnének a felelettől: hiányzik a magyar politikai élet igen sok úgynevezett tényezőjéből a történelmi és emberi felelősség, s a nagy idők szavát megértő okosság. Nagyon egyetért mindenki a miniszterelnökkel abban, hogy a históriai riadó el kell hallgattassa az országban a partikuláris érdekeket, el kell némítsa az erőket megosztó politikai agitációt, de főként véget kell vetni annak, hogy „a párttevékenység az állami és önkormányzati igazgatás területeire is átcsapjon és hátrányosan befolyásolja, vagy éppen megbénítsa az államigazgatás életfontosságú munkáját." Bizony, csak egyetlen aktivitás lehetséges ma: „amely a veszedelemmel szemben álló magyarság megmentésére önzetlen áldozatkészséggel feltárja, meghatványozza és megszervezi a nemzet összes erkölcsi és anyagi erőit."

A magyar nihil,

a beteg tagadás bacillusainak megölésére, úgy látszik, nagyon kevés volt az elmúlott öt hónap ... A politikai, társadalmi és gazdasági nemzet szervezetében túlságosan elszaporodtak ezek a kórokozó baktériumok, s a bacillushordozók közül is itt járkálnak a gyógyulás forró vágyával eltelt tömeg között jónéhányan. Hogy az egység nem teremtődött meg eddig a jobboldali pártok, mozgalmak között, hogy nem áll egyetlen sziklaalapon mostanáig a magyarság jobb fele a történelmi harc viharában, az sajnálatos dolog, de hinni kell benne, hogy a mesterséges ellentétek, a hiúságból, s egyéb gyengeségből fakadó súrlódások egy napon mégis eltűnnek, mert ha nem így lenne, nem érdemeltük volna meg az életet, s kegyességét a sorsnak, mely tíz keserű, bús és véres évszázadon át máig megtartott bennünket. A nagyobbik baj az, hogy a tegnap ködlovagjai még mindig itt imbolyognak köztünk, kezük nyomát, érintésük visszataszító nyirkosságát ott érezzük minden problémánkon, amihez hozzányúlunk s ezek eltüntetéséhez nagyon is szükséges lesz, de minél gyorsabban az a kemény kézés céltudatos vezetés, megfokozott energia, amiről a miniszterelnök pártjának írott levelében beszél. A magyarság töretlen politikai géniuszát valóban nem kell félteni, az a nagy próbákon még mindig megállotta a helyét, ennek a géniusznak palástjába azonban nagyon sok szennyes kéz kapaszkodik ... Népi és szociális Magyarország megteremtése a feladatunk, akközben, míg minden anyagi, erkölcsi és szellemi erőnket a háború serpenyőjébe kell beledobnunk a győzelem érdekében, s azért, hogy ennek a népi és szociális országnak létalapját: a békét megteremtsük. De lehet-e népi és szociális reformokat csak tervezni is akkor, amikor ezeknek az elveknek született és engesztelhetetlen ellenségei ott lapulnak mindenütt, amerre nézünk, készen megszabotálni a legtisztább szándékot, a legjózanabb cselekedetet, a legszebb tervet is?

Mi is hiszünk

abban, amit a miniszterelnök mond, hogy a nacionalista jobboldal egysége mégis megteremtődik majd, s hogy ebben az egységben sikerül találni olyan politikai platformot, amelyen a magyar megújulás pártja is részt vehet az országvezetés felelősségteljes munkájában. Hiszünk Sztójay Döme őszinteségében, amikor azt mondja: sajnálja a párt vezető egyéniségeinek a kormányból való kiválását, s ez az érzés természetes is egy államférfi részéről, akinek minden gondja, törekvése, szándéka a történelmi viharban egyesíteni a konstruktív erőket. A becsületes szándék előbb-utóbb mindig győzelmeskedik a partikuláris érdekek és mellékszempontok fölött ... Ha minden párt ki tudja vetni magából a gáncsoskodó tagadókat, ha a hit találkozik majd a küzdelmekben a hittel, akkor rövidebb idő alatt jut diadalra a kikristályosodott, végleges irány, melynek megszilárdított uralma nélkül nem tudjuk betölteni hivatásunkat. Elfajzott liberális és demokrata politizálgatást, de nem nemzetpolitikát példáz a lerágás és lerángatás divatos művészete. Az volt nálunk a szokás hosszú időn keresztül, hogy az olyan embert, akiben hisznek, szövetkezett támadásokkal le kell ütni, hogy más ülhessen a helyére, ezt a játékot azonban ma már nem folytathatja ebben az országban senki ... A hit a győzelem egyik feltétele, s ugyanolyan tényezője az egységes nemzeti lélek kialakulásának is. Akikben a tömeg hisz, azoknak az élen van a helyük ... Nem lenne ártalmas figyelmesség, ha pártok és táborok fölött közösen szemmel tartanánk a rágcsálók hadműveleteit, mert valahol a világ tűzben és vérben való átalakulásának útján mégis csak egymásra kell találjanak a hívő emberek fegyelemben és közös akaratban!

Az ország,

a dolgozó milliók és a harcoló százezrek: a jövőért verejtékező, vérző, a nemzetet megtartó névtelen tömeg várja a miniszterelnöki program beváltását, s azt az egységet, amelyet Sztójay Döme levele ígér. Ez a tömeg tudja, — bármilyen gyorsan hullámzik is napjainkban az értékelés, — hogy minden igaz ember, jó harcos, tiszta jellem és előrelátó értelem nem sodródik maradéktalanul az egyik oldalra, s minden rossz és selejtes a másikra. A tömegek józanul sejtik az osztó igazságot, ha ugyan pontosan nem tudják már, hiszen a magyar milliók elég keserves nevelő iskolán mentek keresztül ahhoz, hogy szemük felnyíljék, s józan értelmük előtt tisztán álljanak a köz, az ország dolgai ... De a jók és igazak kiválasztását, s a selejtesek megrostálását mégis csak felelősséggel kell elvégezni, mert a történelem vajudásában, s az átalakulás kavargásában a szentek és az őrültek, a tudósok és a kuruzslók, a hősök és a rablók, a vezérek és a közkatonák nehezebben különböztethetők meg egymástól, mint a békességes évtizedekben! A nacionalista gondolat hű szolgálata, a népi és szociális Magyarország megteremtésén való szakadatlan munkálkodás: ezt vállalta, ezt ígérte levelében a miniszterelnök, s ezt is várja tőle az ország, meg a becsületes törekvést az egység végre-valahára való megteremtésére! Nem könnyű munka se az egyik, se a másik, de — szép feladat és nagy elhivatás ...

A Visztula vérés vizénél...

STAHEL VEZÉREZREDES harci csoportjánál, a legheve sebb csata gyujtópontjában, az első vonalból figyeli a vörös páncélosok gyülekezését...

TOMBOL A HARC, szakadatlan rohamokkal csapnak a vörös hadosztályok a nagy Visztulakanyarban védett német állásokra... Fekete az ég a gránátok füstjétől, zúgnak a csatagépek s a katona kemény szívvel áll helyt a túlerővel szemben is! Új tartalékok érkeznek már a birodalomból és lassan kifullad, megtorpan a bolsevisták offenzivája...

A VIDÁMSÁG NEM FOGY KI a legsulyosabb küzdelem óráiban se az igazi katonalélekből! A gránátosok, miközben két vörös roham közt pihenik az idegőrlő harc faradalmait, tréfával ütik agyon az időt!

HEVENYÉSZETT ÁLLÁST ÉPÍT a gyalogság egy ellenállási ponton s az erdő fedezetében rajonként vonulnak fel a gránátosok a környéket uraló magaslatra

A BOLSEVISTÁK TÜZÉBEN kel át a folyón egy erős egység, megzavarni a tulsó parton észlelt támadási előkészületeket. A vállalkozást a saját tüzérség biztositja, amely magára vonja a bolsevista ütegek tevékenységét és gránátjaival sakkban tartja a vörös gyalogságot...

AMERIKAI GYÁRTMÁNYÚ PÁNCÉLKOCSI, amely épségben került német kézre, a gyorsan visszavont bolsevisták gyülekező helyén. Most előbbi gazdái ellen indul támadásra, vidám gránátosokkal!

NÉPITÉLET az árulók fölött

(A MAGYAR FUTÁR EREDETI KÉPTÁVIRATAI A FÜHRER NYOLC MERÉNYLŐJÉNEK BŰNPÖRÉRŐL)

A berlini néptörvényszék szigorú jogi formák között vonta felelősségre a július 20-i gyilkossági kísérlet nyolc főbűnösét, a hadseregből kitaszított s a német nép megvetésével sújtott tiszteket. A vádlottak kötél általi halállal lakoltak elvetemedett cselekedetükért s emlékükre az örök szégyen bélyegét sütötte a becsületes nemzet!

↑ „JELENTETTE EZT A SZÖRNYŰSÉGET ELŐLJÁRÓJÁNAK?" Roland Freisler, a néptörvényszék elnöke Stieff volt vezérőrnagy kihallgatása közben arról faggatja a vádlottat: miért nem adta tudomására felebbvalóinak, hogy az árulók csoport már 1943 nyarán tanácskozott a Hitler elleni gyalázatos merényletről. A tárgyaló elnök jobbján, táboriszürke egyenruhában Reinecke gyalogsági tábornok áll.

TISZTÁBAN VAN ÖN AZZAL, hogy nemcsak keze, — fejéről nem is szólva, — volt a dologban, hanem becsülete is és beleegyezésével örökre eljátszotta becsületét? — kérdezi az elnök Stiefftől, aki a Führer életének kioltására szánt angol eredetű robbanyagot rejtegette. A válasz egy halk igen volt a vádlott szájából...

„MI KETTEN: BECK ÉS ÉN..." — feleli Witzleben volt vezértábornagy, mikor az elnök azt kérdezi tőle: kik lettek volna alkalmasabbak a hadsereg vezetésére a mostani tábornoki karnál... Őt és Beck vezérezredest, aki öngyilkosságával menekült meg a kötéltől, csak a sértett hiúság és érvényesülési vágy hajtotta a merénylők táborába! Kielégítetlen mohóságukért akarták szerencsétlenségbe dönteni hazájukat és Európát... →

HÖPPNER VOLT VEZÉREZREDES, akinek a Berlin környéki hadiiskolákat kellett volna megnyernie a puccsban való részvételre... Arról vall: hogyan dolgoztak Olbrichttal a múlt év óta az orgyilkosság előkészítésén. A merényletet is csak ugy vállalta a gyávaságáért rangjától és egyenruhájától már régebben megfosztott összeesküvő, ha biztosítékot kap társaitól a feltétlen sikerre...

AZ ARCÁT ELTAKARÓ STIEFF MÖGÖTT Klausing volt százados áll, aki az orgyilkos számára autót és repülőgépet tartott készen. Csak betegsége akadályozta meg, hogy részt vegyen a július 20-i szörnyűségben... ↑

Madrid: A női lelkesedés szervezetek 15.000 tonyi küldöttsége tisztelgett Franco tábornok előtt a spanyol fővárosban, hűségéről és lelkes munkájáról biztosította a Caudillot nemzetépítő törekvésében ...

Normandia: Megrendítő kép egy városszéli területről, amelynek közvetlen közelében robbant az angolszászok terrorbombája. A házat földig omlotta az ekrazit ereje s kettészakította a keresztet tövéig Megváltó testét is...

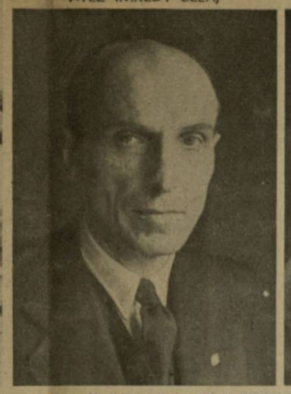

VITÉZ IMRÉDY BÉLA,

KUNDER ANTAL,

JAROSS ANDOR,

a Magyar Megújulás pártjának vezető személyiségei kiváltak a kormányból. Távozásukról a miniszterelnök a MÉP-hez intézett levelében ezeket írta: „Igen sajnálom a Magyar megújulás párti miniszter uraknak a kormányból való kilépését, de meg kell állapítanom, hogy elhatározásukat olyan tisztatalanságú szempontok determinálták, amelyeknek tárgyi súlya előtt meg kell hajolnom. Meg vagyok azonban győződve, hogy rövidesen sikerül olyan politikai platformot teremteni, amely lehetővé teszi a párt részére a kormányban való részvételt..."

REPÜLŐ HŐSI HALÁLT HALT vitéz Molnár László hadnagy, akit 25 légi győzelme után ért utól a küzdő és elszánt férfiak sorsa... Nemrég a Magyar Futár címlapján büszkén köszöntük a 23 esztendős, bőn pilóta arcképét, a most ugyanezzel a képpel vesszük tőle fájdalmas búcsúzkeggel búcsút...

BONCZOS MIKLÓS
az új belügyminiszter

London: A földalatti vasút alagútjaiban, mélyenlévő állomásain az angol főváros lakosságának tízezrei töltik el az éjszakát, mióta a V. 1. megtorló tűze szakadatlanul zuhog a szigetre...

IGY INDUL ÚTJÁRA A V. 1.!
(A MAGYAR FUTÁR RADIÓKÉPEI A LONDONT SZAKADATLANUL BOMBÁZÓ ELSŐ MEGTORLÓ FEGYVER KILÖVÉSÉRŐL)

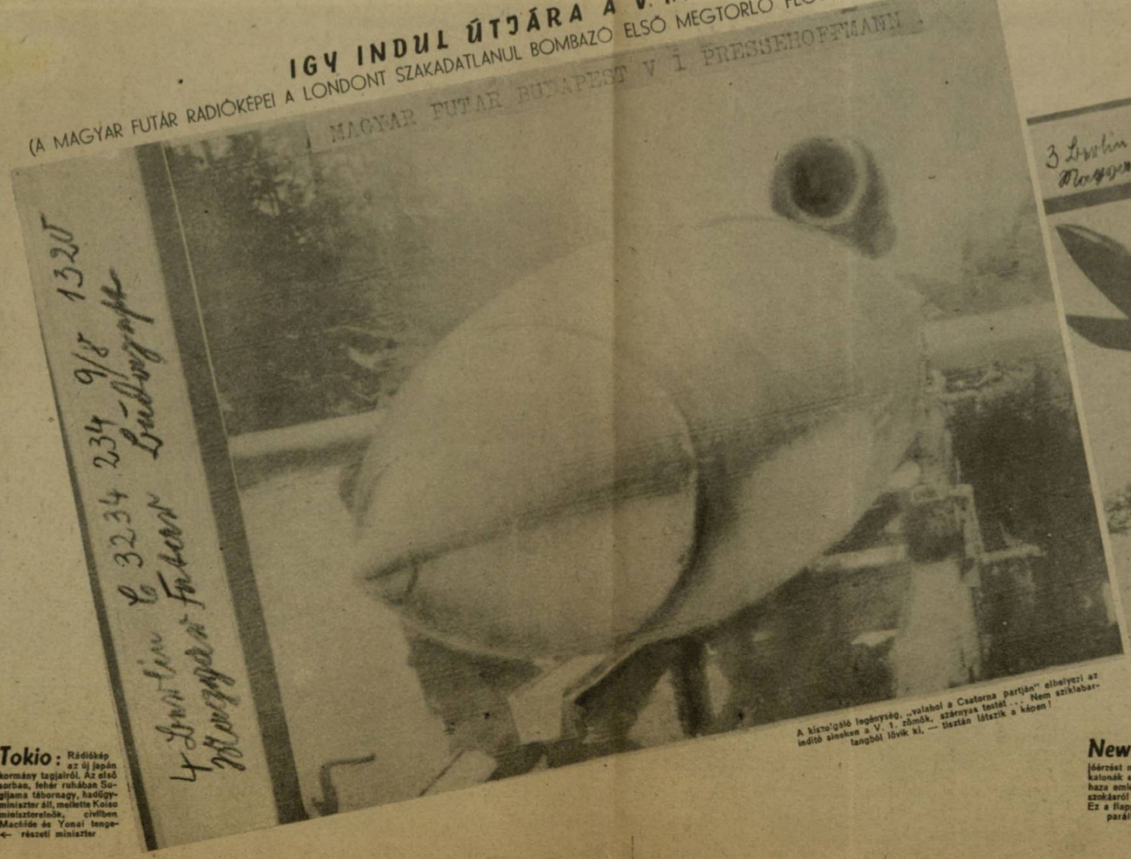

A kiszúgáló legénység „valahol a Csatorna partján" elhelyezi az indító asztalon a V. 1. számú, szárnyas testet... Nem szikrahárom lángbal lövik ki. — Így látják a képen!

A fák feletti fantomként száll a pusztulás kikerülhetetlen végzetével az angliai lakosság réme...

New-York: Már az amerikai katolikus szervezetek is tiltakoznak a pőkhendi és minden emberi fogalmat megcsúfoló „divat" ellen, hogy a Távolkeleten harcoló USA-katonák szívük hölgyének elesett japán hősök koponyáját küldözzék haza emlékül. A perfid és jellemzően amerikai gondolkodásra való szokásról ínycsiklandó példákat egész sora jelent meg a nagy magazinokban. Ez a flapper a Life oldaláról bájolódik a szemlélőre, amint a preparált koponya mellett éppen levelet ír szweathart-jának...

Tokio: Rádiókép az új japán kormány tagjairól. Az első sorban, fehér ruhában Sugiyama táborszagy, hadügyminiszter áll, mellette Koiso miniszterelnök, civilben Machida és Yonai tengerészeti miniszter

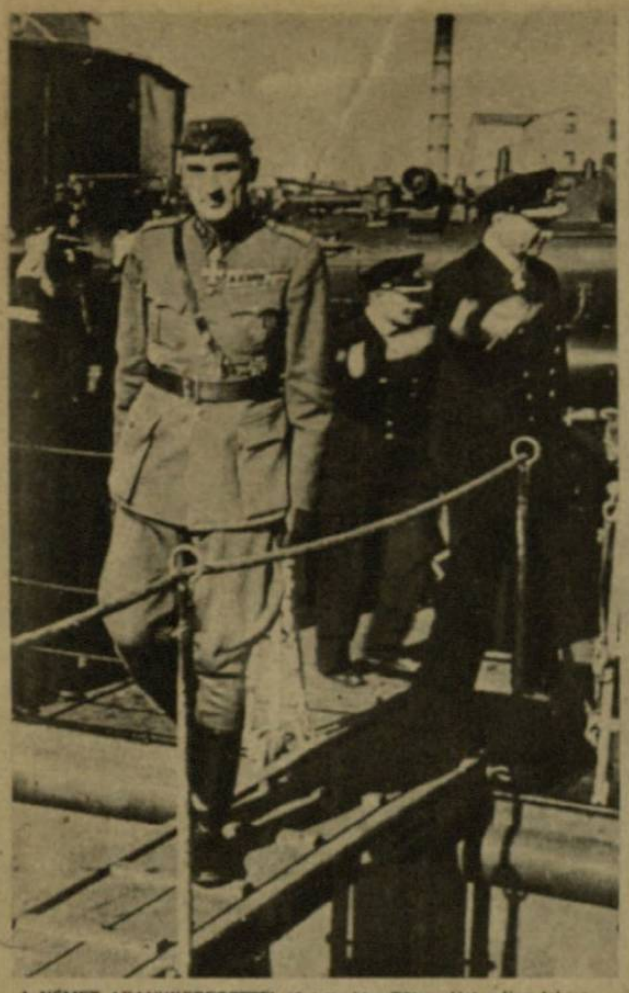

A NÉMET ARANYKERESZTTEL tüntette ki a Führer Valve finn tábornokot, aki a háború kitörése óta az összekötő fontos szerepét töltötte be a finn haderő és a német haditengerészet között.

A KARJALAI ERDŐKBEN élet-halálharcot folytat Mannerheim tábornagy hős hadserege a vörös túlerővel. Égig csapódik a kigyulladt fenyvesek lángja a szelíd, acélkák vizű tavak között, de Szuomi népe áll a véres küzdelmet!

HADIJELENTÉSEK,

A sors szeszélyének valamilyen egészen furcsa játékát szemlélhettük a mult héten. Mialatt Model vezértábornagy páncélos hadosztályai Varsótól északkeletre megsemmisítették a III. vörös páncélos hadtestet, Varkától délkeletre, Baranovtól északkeletre, Mielecnél és Sambornál szétverték a bolsevisták számtalan támadását, szóval német részről minden megtörtént, hogy Sztalin vörös hordái ne legyenek úrrá egész Lengyelországon, — Mikolajczyk a londoni emigráns lengyel kormány kiküldöttje Moszkvában alkudozik a „lengyel" szovjet elnökével, Morachy elvtárssal, könyörög engedményekért Sztalinnal, állítólag nemzeti-katolikus szellemű hadosztályai pedig nemcsak az adriai partvidéken, hanem most már Normandiában is azért rohamoznak, hogy a német, magyar, finn, román és balti öklök ne tudják a lengyel népet megvédeni a vörös ár teljes temetője elől. A „ne pozvolim" nemzetét már közel két századdal ezelőtt a sír szélére juttatta a nemzeti érdekekkel szöges ellentétben álló politikai vezetés. Ugyanez sodorta bele a mostani háborúba is és végzetes rövidlátás sujtja, vagy pedig Katalin-rubelek helyett fontok és doliárok aranyesője vakitja el és fosztja meg most is az önzetlen tisztánlátástól.

A keleti arcvonal

éppen ezekben a napokban nemcsak lényegesen megszilárdult, hanem európai védői nem egy érzékeny, sőt súlyos csapást mértek Sztalin legtöbbnyire már hiába rohamozó tömegeire. Ha délről észak felé haladva végig tekintjük a keleti arcvonalat abban a 2000 kilométer hosszú kiterjedésében, amelyet június 9-ike — a finnek elleni támadás megkezdése — óta Sztalin nagy nyári támadása mozgásba hozott, az augusztus 5—11-ig terjedő héten csak Pszkovtól délnyugatra találunk egy 20 km. hosszú arcvonalrészt, ahol az oroszok — 12 lövész hadosztály és 3 páncélos hadtest bevetésével — még előnyomulóban vannak. Egyébként azonban, ha az oroszoknak helyenként sikerült is igennagy ember- és anyagáldozattal kezdetben valamilyen látszatsikert kivívni, ezek a sikerek augusztus 11-én estig legtöbbször vereségekké alakultak át. Igy volt ez a Tatár-hágóért folytatott harcokban, hol az előretörő vörös tömegeket előbb kemény harcokban megállította a magyar védelem, majd magyar és német hegyivadászcsapatok, magyar csatarepülőkötelékek kiváló támogatásával, teljesen szétverték a bolsevisták támadó csoportjait. Hasonlóan jártak a Sambornál és Mielecnél előretörő vörös hadosztályok is. Támadásaikat kemény és súlyos harcok után a németek szétverték. A nagy Visztula-kanyarulat déli csúcsán fekvő Baranovból kiinduló hatalmas szovjetrohamok omlottak össze, rendkívül súlyos vér- és páncélos veszteségek mellett. Tovább északabbra, a Varkától délkeletre alkotott orosz hídfőből északkeletre előretörő csapatok zúzódtak össze hatalmas német ellentámadáson. Varsótól keletre is hiába támadt a Szovjet, a várostól északkeletre pedig 192 harckocsi és 45 löveg elvesztése mellett megsemmisült egy teljes vörös páncélos hadtest. Bialisztoktól két oldalt is számos szovjetroham omlott össze. Kovnótól délnyugatra lendületes német ellentámadás visszafoglalta Vilkovisken városát, 69 páncélos és 61 löveg jutott itt kezükbe. A Memel-folyótól északra Raseinennél aug. 4—9-ig tombolt az elkeseredett harc. A németek itt két vörös páncélos hadtest megsemmisítésével teljes elhárító sikert arattak. Lettországban — a pszkovi támadás kivételével — ugyancsak sok orosz támadás omlott össze. A finnek hat napos bozótháborúban a Ladoga-tótól északkeletre teljesen megsemmisítettek két orosz lövészhadosztályt. A harcokban 92 löveget és 84 aknavetőt és sorozatvetőt zsákmányoltak. Német hadijelentések 806 orosz harckocsi kilövését vagy szákmányolását említik az elmult héten. Ez azonban nem is az egész eredmény.

Ha korai volna is, ma már fordulatról beszélnünk keleten, annyit megállapithatunk, hogy Sztalin támadásának megindulása óta, a mostani hét eseményeinek összegezése adja az eddig legkedvezőbb elhárítási mérleget.

Olaszországban

az angolszászok Firenzetől és Arezzotól északra csak gyengébb előretörésekkel kisérleteztek az Arnon át. Ezek véresen összeomlottak. Hasonlóképpen összeomlott igen súlyos veszteségek mellett az angoloknak és lengyeleknek egy igen erős támadása az adriai part mentén augusztus 9-én. A támadás itt — minden várakozás ellenére — nem folytatódott. Olaszországban napok óta csend van. Lehet, hogy új hadművelet készül. Churchill miniszterelnök és Wilson tábornok a földközitengeri angolszász erők legfőbb parancsnoka Olaszországba érkeztek. Olvasóink képzeletére bízzuk, hogy mit fognak kifőzni.

HARCRA KÉSZEN ÁLLNAK a Németországban kiképzett új köztársasági fasiszta hadosztályok s egy részük már el is indult küzdeni a betolakodó angol-amerikai hadsereg ellen az igazi felszabadítók nevében. A Duce megszemlélte a menetkész alakulatokat.

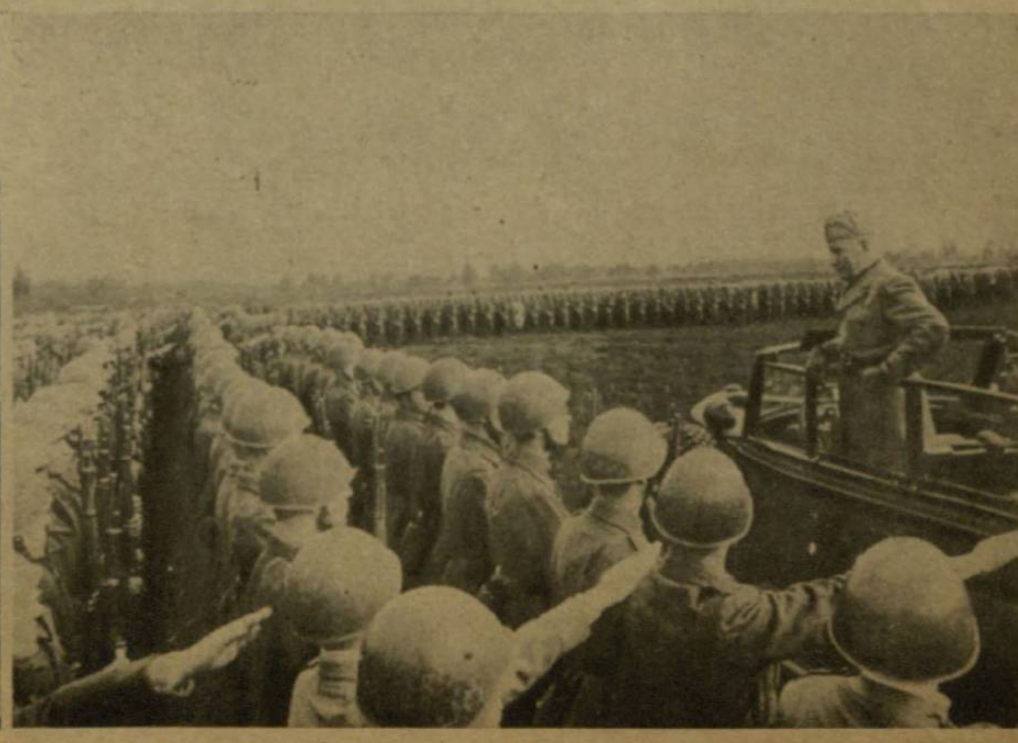

ÚJ VEZÉRKARI FŐNÖKÖT KAPOTT a német légierő Kreipe altábornagy személyében, aki a július 20-iki merényletnél életét vesztett Korten vezérezredes örökébe lépett a világháború döntő utolsó fordulójában, amikor az Európát védő német légiflottára nagy és súlyos feladatok várnak.

SORRA LÁTOGATJA a tartalékhadsereg hadosztályait Himmler, az SS birodalmi vezetője és a tartalékhadsereg új főparancsnoka, mielőtt a harcrakész alakulatok elindulnának az inváziós arcvonalra és a keleti csatába.

FELGYÓGYULT SEBESÜLÉSÉBŐL Kesselring vezértábornagy s már ismét személyesen irányítja a súlyos olaszországi hadműveleteket. A Magyar Futár felvétele Hoppe altábornaggyal való megbeszélése közben örökíti meg a marsallt.

CSATÁK ÉS ÚJ FORDULATOK

Az északfranciaországi csatában

a kezdeményezés hadászatilag még mindig az angolszászok kezében van, német részről csak harcászati értelemben beszélhetünk időnként kezdeményezésről. Az északfranciaországi csatákat és hadmozdulatokat lényegükben akkor tekinthetjük át legjobban, ha azokat térbelileg és hadászatilag három csoportba foglaljuk össze. Térbelileg és hadászatilag is összefüggő területet alkot a normandiai hídfő, amelynek keleti szárnyán és közepén a 2. brit és az 1. kanadai hadsereg hadosztályai, Vire területén pedig az 1. amerikai hadsereg néhány seregteste az elképzelhető legnagyobb tüzérségi pergőtűz és szüntelen bombaszőnyegek támogatása mellett törekszenek a német záróállások áttörésére. A szívós német védelem Falaise irányában néhány kilométer mély területet kénytelen volt ugyan a Caentől délre támadó briteknek átengedni, néhány helyen hátrálni egy keveset az amerikaiak elől is, legalább 320 páncélos szétlövése mellett azonban olyan súlyos veszteségeket okozott a támadóknak, hogy a szándékolt áttörés augusztus 11-ig seholsem sikerült. Ennek a szakasznak legnyugatibb szárnyán német páncélos erők ellentámadása Viretől délre Mortain városkának visszafoglalására és az Avranchesnél keletkezett rés lényeges szűkítésére vezetett. A rés elzárása azonban nem sikerült. Igy az avranchesi résen át több amerikai páncélos és gépesített hadosztály, amelyet gyalogalakulatok követtek, egész héten át déli irányban átözönölhettek. Az átözönlött hadosztályok egy része — térbelileg és hadászatilag a második csoport — délnyugati irányban Mayennen a Lavalon át Le Mans felé fordult, majd pedig innen északkelet felé, hogy Alenconon át a normandiai német záróvonalakat délfelől átkarolja és hátba támadja. Itt heves harcok lángoltak fel. Térbelileg a harmadik csoportba sorolhatjuk azokat az amerikai hadosztályokat, amelyek a Bretagne félsziget elözönlésére déli, délnyugati és nyugati irányban bontakoztak ki az avranchesi szorosból. Ezek St. Malonál, Dinannál, Brest előterében és Lorientnél, valamint a Loiretól északra a helyi német támaszpontok igen kemény ellenállásába ütköztek. Sok amerikai élősztag pusztult el német ellenintézkedések során. Különösen elkeseredett harcok folynak St. Malonál, amelynek hősi védőrsége már hetedik napja védi a lángokban álló várost. Az amerikaiak — akiket légierejük állandóan igen hatásosan támogat — eddig egyetlen fontos támaszpontot sem tudtak elfoglalni. Veszteségeik — páncélosokban is — igen súlyosak. A német légierő nappali, de főként éjjeli csatarepülő ezredei is igen eredményesen avatkoznak a harcokba.

A bretagnei és normandiai

vizeken nehéz német harcigépek, torpedóvető repülők, a haditengerészet különleges harceszközei és német búvárnaszádok állandóan támadják az angolszász hadi és szállítóhajózást. Augusztus 5. és 11-ike között ezek a német erők 6 rombolót, 2 gyorsnaszádot, 2 aknaszedő hajót és 1 biztosító járművet, továbbá 16 hajót 88.500 tonna tartalommal elsülyesztettek, 2 cirkálót, 5 rombolót, 1 gyorsnaszádot és 6 szállítóhajót pedig súlyosan megrongáltak. Az angolszászok ilyenformán augusztus első 11 napján máris többet veszítettek tengeren, mint egész július hónapban és pedig éppen akkor, amikor az északfranciaországi harc tetőpontja felé közeledik.

A német szárnyasbombákról

olvasóink nap-nap mellett angolszász hírforrásokból meggyőződhetnek arról, hogy a londoniak idegeit ez mindjobban felőrli. A légi háborúnak kimagasló eseménye nem volt. Az angolszászok 268 gépet veszítettek.

Távolkeleten

Hunan tartományban a japánok 6 heti körülzárás után elfoglalták Hengyang fontos hadászati és repülőtámaszpontot. Négy kínai hadosztály és több amerikai kötelék megsemmisült.

A burma-kínai és a burma-indiai határterületen a japánok helyenként — így Imphalnál is — visszavonultak a brit-indiai-kínai és amerikai támadók elől. Más szakaszokon előnyomultak és továbbra is szilárdan zárják a burmai utat.

Guam szigetén a harc döntésre érik. Messze délkeletre a Mariana szigetektől, Újguineában és Rabaulnál még mindig tartanak a harcok. Az amerikaiak még sok japán támaszpontot hagytak meg hátukban, miközben minden áron a japán anyaország közelébe igyekeznek férkőzni, ahol várja őket a totális erőfeszítésre készülő Felkelő Nap tömörült harci ereje. *v. Z. E.*

AZ EGYSZEMÉLYES TORPEDÓ hőseinek egyik csoportja ezzel a felvétellel kedveskedett H ye ellentengernagynak, a legvakmerőbb alakulat parancsnokának. A haditengerészet egyenruháját viselik a cseppet se komor fiatal harcosok, akik valamennyien viselik már legalább a vaskereszt második osztályát, de legtöbbjük mellén, vagy nyakában a legszebb német hadikitüntetés első osztálya, vagy lovagkeresztje virít piros szalagján. A csoportkép közepén Gerhold a Dido osztályhoz tartozó angol cirkáló elsülyesztője áll.

TELITALÁLATOT KAPOTT az amerikai bombavető a normandiai fronton a német vonalak fölött... A pontosan célzott gránát felgyújtotta a gépet, amely lángolva zuhan alá...

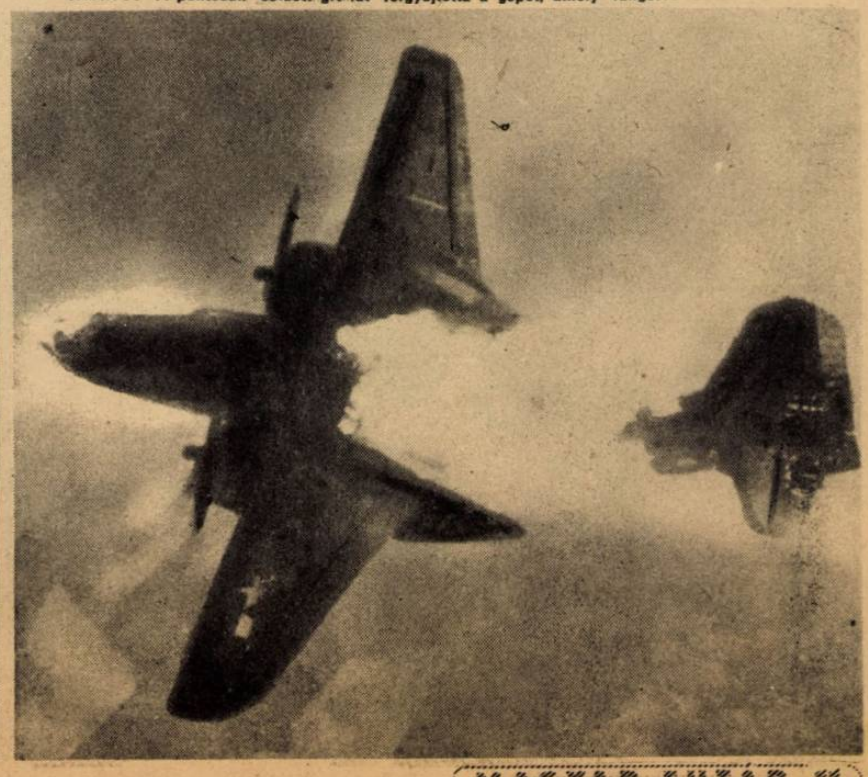

NEM UNATKOZNAK AZ USA KATONÁI a „felszabaditott" délolaszországi városokban. Csőre töltött fegyverrel már kora reggel kivonulnak kordont vonni az utcára, ahol a nép apraja nagyja feketéllő tömegben áll sorba a néhány gramos napi kenyéradagért Fölényes derűvel nézik a hadfiak a csontig soványodott gyermekeket, beesett arcu asszonyokat, s nyilván igen elégedettek a paradicsomi állapottal, amelyet az ő megjelenésük hozott a boldogtalan Itáliába!

←

MINDENNÉL TÖBBET MOND ez a figyelmeztető tábla, amelynek fényképét a Life cimü amerikai lap közölte elsőnek A hóditókként megjelenő angol és amerikai katonák a riasztó jelre messze elkerülik a környéket, ahol az éhség, szenny és minden képzeletet felülmúló szenvedés a naponta ezer és ezer áldozatot szedő tifuszjárványban éri el teljes iszonyatát Csak arra vigyáztak a figyelmeztető tábla készitői, hogy a felirás ne legyen unalmasan egyszerü. Úgy fest a deszkákból összetákolt memento, akár egy elegáns hirdetés a Newyork Times tizezer dolláros oldalain egy ujfajta rágógumiról

↓

↑ SÖVÁR PILLANTÁSOK kisérik a feketére sült, homokosan morzsálódó bélü kenyeret, amelynek minden darabját őrizni kell az éhség mohó ösztönétől... A nélkülözők nem tudnak már határt vonni az enyém és tied törvénye között. Tán nem jut mindenkinek a szállitmányból, de a gyermekeikre gondoló anyák arcán azért halvány mosoly fénylik, S az egész borzasztó kép fölött ott ragyog gúnyosan, a véletlen szeszélyéből a név: Európa... Mintha azt a világot jelképezné, amelyet a nyugati plutokráciák szánnak boldogtalan földrészünknek...

A Magyar Futár megrendítő képsorozata a megszállott délolasz városok életéről, ahol vig mulatozással töltik az időt a megszálló angol-amerikai csapatok tisztjei, de százezreknek nem jut mindennapi kenyér és a járványok tizedelik a lakosságot. Nagy figyelmeztető táblák óvják a demokráciák fiait, nehogy betévedjenek olyan utcákba, vagy negyedekbe, ahol a tifusz halálos lázában, gyógyszer nélkül vergődnek az asszonyok és gyermekek... Ilyen közelről a rabló plutokráciák felszabaditó buzgalma!

Angolszász humanisták nyomában

AZ UTCÁN ESIK ÖSSZE a végkép lerongyolódott,éhségtől elgyötört asszony. Bizonyos, hogy a tifusz nyujtotta ki feléje csontkezét, s mert — humánusnak kell lenni, valami enyhe fertőtlenitő szert permeteznek reá, úgy, ahogy a bacillusokat hordozó legyekre szokták ... Kegyetlen kép, s kételkedni kéne benne, vajjon csakugyan ilyen-e a „felszabaditott" délolasz városok élete, ha nem egy amerikai lap közölné a hiteles fotográfiát!

↓

ZSIDÓKERESKEDŐ méri a szük és sovány kenyeret, hogy nagyobb legyen a benszülött lakosság öröme... Nem megbizható a megszállók szemében az olasz, ezért kap minden jogositványt, kedvezményt a hü szellemi szövetséges: Juda gyermeke, — a régi gyarmati szokás szerint. A „hóditó" akarata mindenben teljesül, s nem kell félni, hogy akibe bizalmát helyezte, majd összejátszik a „meghóditottakkal" .

→

GYÓGYSZER, SZÉRUM NINCS, — a tifusz-gyanusak fertőtlenitése hát megcsufol minden orvosi előirást és minden komoly higiéniát

ALKONYODIK? . . .

— Hát mit gondol, lopjuk mi a pénzt! Nem Mari néni, az az idő elmult . . .

ÚJ VILÁG

— Mucuska legyen maga a csillagom, mert az én sárga csillagom holnap lekerül, — külföldi állampolgár lettem . . .

HELYETTESÍTÉS

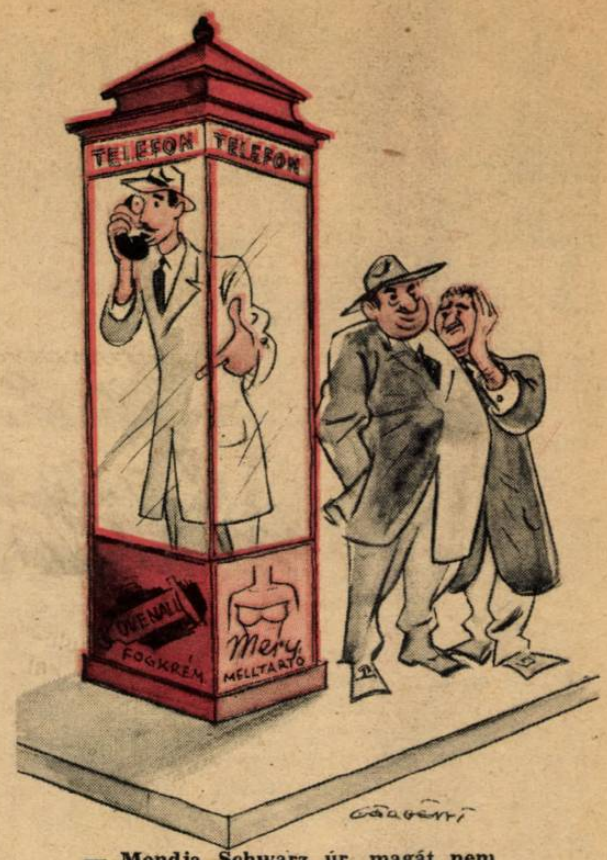

— Mondja Schwarz úr, magát nem érinti ez a legújabb telefonrazzia? — Mbach. — Az én összes ügyeimet letelefonálja Corruptffy barátom . . .

MŰKÖDIK A ZS—1.

Két amerikai mérnök most próbálta ki a legújabb szárnyas „Jóhírvivő" készüléket. A feltalálók találmányuknak Zs—1. elnevezést adták.

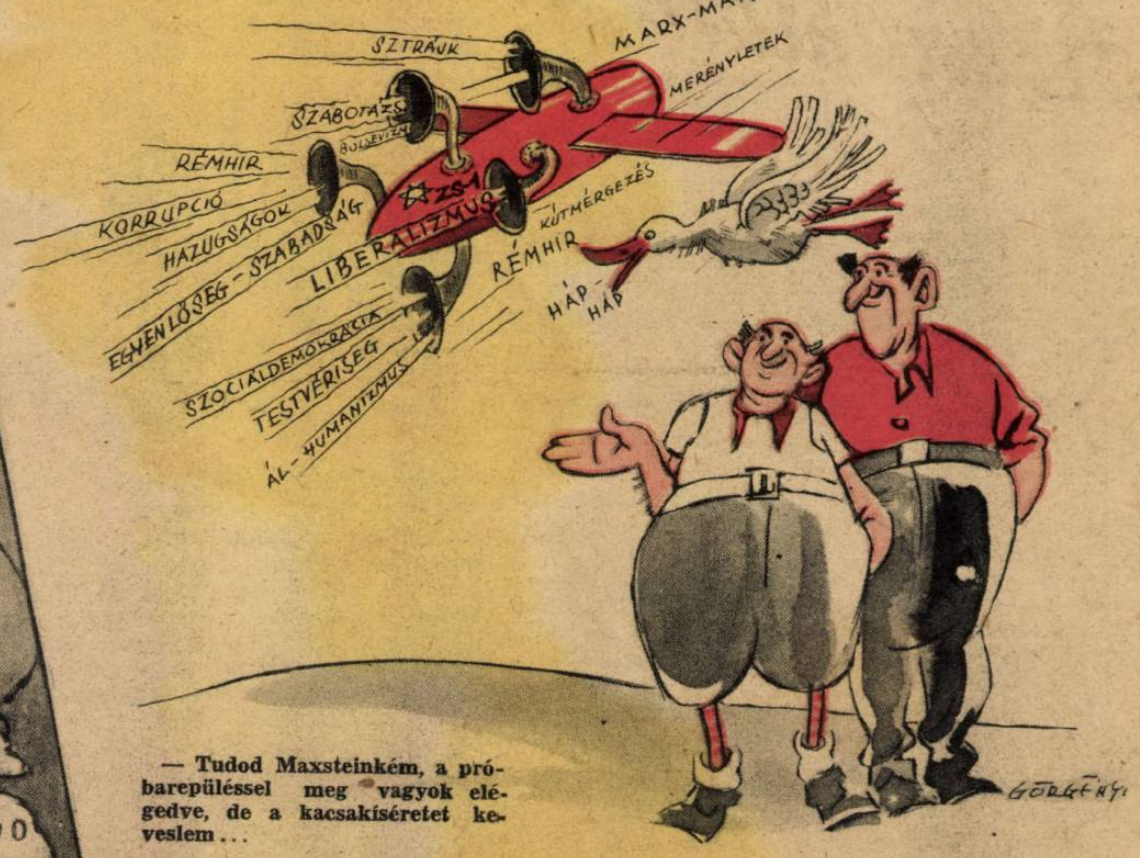

— Tudod Maxsteinkém, a próbarepüléssel meg vagyok elégedve, de a kacsakíséretet keveslem . . .

Kicsit vörös ugyan ez a víz, de a zsákmány kedvéért érdemes benne halászni!

IZRAEL ÁTKELÉSE A VÉR VÖRÖS TENGEREN

Börziánerek szava: Édes és szép a hazáért meghalni! →

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(104.)

— Azt hiszem, ennek, ami itt folyik, csunya vége lesz.

— Ugyan...

— Nem akarok jós lenni, s mégkevésbbé szeretném, ha valaki rám hallgatva beleesne valami terméketlen pesszimizmusba. Látja, én is tovább dolgozom, de amint módom lesz rá, minden vagyonomat elviszem innen. Láttunk már ebben az országban egészen meglepő dolgokat... Ahol nekem egyszer nézegetni kezdik az emberek orrát, s a bizonyítványait firtatják, ott én nem érzem jól magamat. Bármely pillanatban jöhet egy fordulat, s újra kezdődik az egész... Itt van ez a Gömbös is. Jó, jó, nincsen pártja, majdnem magában állt ott a képviselőház padjában, de nekem nem tetszik. Nem tetszik, hogy egyáltalán lehet még valahol, s mikor beszélni kezd, meg is hallgatják.

— Az antiszemitizmus?

Krausz Simon eldobta megkeseredett szivarját, utána nézett, ahogy a félig elszívott, félig elrágott vastag, barna rúd tovagurult a poros járdán, le az úttestre, a csatornarács elé.

— Az antiszemitizmus? Annak már nem igen lesz itt jövője. Érzésem szerint nem. Mit akar? Beszéljünk őszintén, a zsidóság szépen visszafoglalt minden pozíciót, sőt a gazdasági életben erősebb, mint valaha. Ez politikai befolyást is jelent, s tartom a magunk fajtáját annyira okosnak, hogy ezzel a befolyással élni is tud. Tanulhattunk a közelmult eseményeiből.

— Csakhogy nem tanultak! Éppen ez a baj, hogy semmit se tanultak. Senki. Őszintén bevallhatom, hogy én se. Tudja mi folyik itt? Mindenki, aki érdekelt, igyekszik felhasználni a viszonylagos csendet, ahogy a lapok mondják, a megszilárdult jogrendet, hogy hamar összeszedjen még amit lehet, válogatatlan eszközökkel, s aztán továbbálljon. Szóval mindent megtesznek, hogy egy ingerült hangulatot támasszanak önmaguk, s mindazok ellen, akik hozzájuk tartoznak. A türelemnek egyszer majd végeszakad, s akkor jól nézünk ki...

— Szóval?

— Szóval el kell innen menni. Derűsebb ég alá, nyugalmasabb helyre.

— Maga például hová indulna?

Juda vállat vont.

— Ezen még nem gondolkodtam. Vannak átmeneti megoldások is, például...

— Például Svájc, úgy-e?,

— No igen. Vagy Páris. Nekem például rokonszenvesebb. Svájc túlságosan kicsi, a hegyek ott bezárják a láthatárt, az ember legfeljebb a pénzét költheti. Párisban lehetőségek nyílnak az ember előtt.

— Volt már ott?

Juda fejét ingatta.

— Nem, soha. De voltak francia üzleti összeköttetéseim.

Mosolygott. Finoman fejezte ki magát, az egzótákra gondolt, első nagyszabású szélhámosságára, s nem mondta ki, hogy abban az országban, ahol ilyesmit lehet csinálni, egy jó üzletember valósággal a paradicsomban érezheti magát. Ott nem zsidóznak, nem kérnek papírokat, számtalan karrierről hallott, nagy szerencsékről, s őszintén vallotta maga is, hogy a Szajna partján valóban a fény városa hivogatja nemcsak azokat, akik az örömöt kergetik, hanem az arany szerelmeseit is.

— Szóval Páris?

— Igen, — mondta meggyőződéssel. — Azt hiszem, ez a legjobb megoldás. Ha ugyan nem áthajózni a tengeren. Amerika... — utána sóhajtott a szónak, mint vágyódó szerelmes a kedves kimondott nevének. — Ott lehet csak igazában élni, látja, nem tudom, miért, de az a meggyőződésem, hogy nemsokára ez a hely lesz az egyetlen a világon, ahol az ember jól érezheti magát.

A bankár tünődve ingatta fejét.

— Én nem vágyom odamenni, pedig, látja, utolsó ízemig üzletembernek érzem magam. Túlságosan rideg világ az... Ott csakugyan nincs más, mint az üzlet, s megint az üzlet, semmi kultura, semmi finomság.

Juda ránézett.

— Az egy finom dolog, hogy az embernek a vagyonáért kell reszketni? Az egy kultúra, hogy az utcán utánam kiabálhatják, hogy zsidó? Köszönöm!

— A négernek Amerikában is utána kiáltanak.

— A négernek! Az más dolog! Én nem vagyok néger!

— Nyugodjék bele, az itteniekneк mi négerek vagyunk, a hatezer esztendős történetünkkel, a nagy rabbijainkkal, prófétáinkkal együtt. Maga olyan családból származik, ahol számon tartják: ki melyik törzséből származik Izraelnek, s ott biztosan akadnak olyanok is, akik papiron vissza tudják vinni családjuk történetét ezer esztendőre... S mégis, egy kutyabőrre rajzolt címer miatt, amit a király száz esztendővel ezelőtt írt alá, magát senkinek titulálja egy vidéki félparaszt. Tudja: mennyire igaza van? A nemesség is relatív valami. Ha magát kineveznék bárónak, ezt a címet többre tartaná, mint ha biztosan tudná: Ábrahám egyenes leszármazottja. Vallja be őszintén, a kormányfőtanácsosságot is többre tartja. A méltóságos cím többet jelent magának, mint hetven rabbi ős, Áron törzséből. Nem?

— Ez más...

— Ördögöt más! Csak ilyenek vagyunk. Amerikában mindenki parvenü egy kicsit, de látja, ott is számontartják, hogy valaki melyik hajóval szállt partra az indiánok között. Ott ez az ősiség és nemesség.

Elhallgattak, némán ballagtak tovább a fák alatt, melyek diszkréten takarták el a palotavillákat, a kissé hazug barokk és reneszansz homlokzatokat, melyeken a multat próbálták véniteni a gipszből formált frízek, a malterből gömbölyített oszlopok.

A rövidszoknyás nők sietve húztak el mellettük, középen vad túlköléssel száguldoztak az autók, s valóban adtak némi anakronisztikus ízt e tegnapi útnak.

— Emlékszik még a kocsikorzóra? — kérdezte hirtelen a bankár. — A lovakra, a számozatlan gumiradlerekre, a nők nagy kalapjaira, hosszú szoknyáira? Az volt a szép világ, kedvesem... Szívesen

visszahoznám, ha lehetne. Nem voltam ugyan gazdag, nem ismert minden második ember Budapesten, nem mutogattak utánam, hogy nézd, itt megy Simi, de esküszöm, boldogabb voltam... Jó, nyugodt élet volt... Soha nem jön többé vissza, ötven esztendő múlva se, hiába bíztatjuk vele magunkat. A világ kilódult a régi kerékvágásból, valami borzasztó kátyus, szakadékokkal teli tájon vágtatunk, senki se tudja, vagy meri végiggondolni, hogy hová...

— Én kiszállok ebből a szekérből, — kapott bele Juda a hasonlatba. — Nem rázatom magam és nem vállalom a kockázatot, hogy felborul a kocsi és én kitöröm a nyakam. Sokkal jobban szeretem az életemet. Tudja mit? Én nem sirok a Stefániai kocsikorzó után, nem sóhajtok, ha eszembe jut a katonakarmester bajusza a Wampetics zenepavillonjában. Nekem ez a mostani élet sokkal jobban tetszik! Örülök, hogy nem hordok bajuszt és a nőcskék bokáját, de még a lábaszárát se takarja el a szoknya. Most minden nyíltabb, világosabb, ha kellemetlenebb is. Az ember tisztán lát...

— Lehet, hogy magának van igaza... Túlságosan fáradt vagyok ahhoz, hogy vitatkozzam... De Mendel... Látja, ez az idegen is érzi, hogy rosszra fordult a világ. Az idősebb generáció már nem tud, de nem is akar lépést tartani azzal, amiért maga lelkesedik...

Az Oktogonon megálltak. Az Abbázia terraszán nyüzsgött az élet, minden asztal mellett négyesével is szorongtak a vendégek. Gesztikuláló kereskedők, pápaszemes ügyvédek, orvosok, tisztelettel övezett írók, nagyhatalmú szerkesztők terpeszkedtek a fonott székekben, s bámultatták magukat a mobbal, mely fel s alá hullámzott a széles gyalogjárón. A polgár élt itt a maga módján, az a bizonyos polgár, mely rangját a gőg egy nemével hordozza, az Erzsébetvárosból és a Terézvárosból. Akire hivatkozni szoktak, hogy a kultúra fáklyavivője, a mozik és színházak közönségének zöme, az írók és kiadók nagylelkű eltartója.

Kézben voltak a külföldi képeslapok, a bécsi és berlini magazinok, melyekből már a második napon el szoktak tünni a festett és fotografált aktképek, a nagyon is egyértelmű helyzeteket ábrázoló „művészi" rajzok. A pincérek tudják: kik hoznak zsilettpengét az oldalak kivágására, de behunyják a szemüket és nem veszik észre, amint Schwarcz úr éppen az operációhoz készülődik. Elnézik a mohó műgyüjtő szenvedélyt, elvégre nem lehet mindenki Kornfeld Móric, vagy Vida, aki eredetiben vásárolhat gyönyörűséget a szemeinek.

A Király-utcai textiles az ujságíróasztal közelében nyitott füllel egész délután hallgatózik, a vitából megjegyez mindent, amit érdekesnek tart, s aszerint vált jegyet a színházba, úgy megy el a kollégа úrhoz megvenni egy-egy könyvet, ahogy ott, a közvélemény és fellebbezhetetlen ítélet asztalánál nyilatkoztak róla egymás között a beavatottak.

Az ügyvéd itt beszéli meg pöreit, az orvos ide jár barátkozni pacienseivel. Mindenki mindenkit ismer és a véletlenül betévedő idegeneket vasvillaszemekkel nézi. A törzsasztal érinthetetlenségére nem csak a pincérek vigyáznak, hanem a vendégek is, akik oly hevesen tiltakoznak egy-egy idegen foglalási kísérlete ellen, mintha őket próbálná régi jogaikból kitúrni, pedig nincsenek is beszélő viszonyban azzal, aki ott szokott ülni. Csak annyit tudnak róla: mi a foglalkozása, mennyi vagyona van, mit vesz be naponta, milyen a felesége, hány szobás a lakása és mennyivel rövidíti meg az adóhivatalt.

Egymás szeme előtt tollasodnak, egymás fülehallattára beszélik meg barátaikkal legbizalmasabb ügyeiket. A szorosan egymás mellé állított asztaloknak nincsenek titkaik, s vasárnap délután még a családi szennyest is itt teregetik ki nyilvánosan, szemérem nélkül.

— Ime, Budapest, — mutatott Krausz Simon a lármás terraszra. — Látja, ez már nem rokonszenves nekem. Túlságosan sok az idegen arc, a friss jövevény, a mohóság. Tudja, hogy itt valamikor Eötvös Károly tanyázott a társaságával? Hová lettek azok az emberek?

— Sajnos, nincs érzékem a multhoz, — vont vállat Juda. — Nekem az is tetszik végeredményben. S ami nem szimpatikus számomra, az nem ausgetippl az Abbázia...

A bankár ránézett, de a választ már nem mondta ki.

— Igen, az ilyesmi gusztus dolga, — mormolta később, majd kezet nyujtott. — Búcsúznom kell, örültem, hogy együtt lehettünk. Maga az én számomra tanulmány... Az újfajta ember, akit nem ismerek, s aki az én szememben nagyon izgalmas teremtmény.

Beült kocsijába és elhajtatott, valahová a Belváros felé. Juda egyedül maradt, kissé váratlanul. Nem értette Krausz hirtelen távozását. Megbántotta tán valamivel, akaratlanul? Ördög vigye ezeket az érzékeny embereket, soha nem tudni, mit vesznek a lelkükre. Tán azt várta volna, hogy sóhajtozzék az után a másik szép világ után? Mi volt benne szép? Unalmas volt, passz. Szegény volt benne, reménytelenül szegény és dolgoznia kellett, akár egy kulinak.

Állt egy pillanatig, utána bámulva a finoman suhanó kocsinak, aztán vállat vont. Mit csináljon? Az irodába nem volt kedve bemenni, az este még messze. Hazanéz, úgyis oly keveset élvezi a villáját. Taxit intett magához és beült.

Közömbösen bámulta a szeme előtt elsuhanó képet, a várost, mely ingerülten, lármásan, fáradhatatlanul nyüzsgött. Az utcák ontották magukból az embereket, mint a menkülőket, ki a körútra, a rikkancsok rekedten ordították a lapok címeit, s a padokon, a csenevész fák alatt, rongyos férfiak nyujtóztak a napon.

Egy-egy ponton a Nyugati pályaudvarnál, vagy a Margit-hídnál összetorlódott a tömeg, mintha egy szerencsétlenség bámész közönsége volna, pedig tán csak a cipőfűzőárusok, a zsilettpenge, folttisztító, örök ragasztó szélhámosai tették le asztalukat és kezdtek mondókájukba, szüntelenül riadt tekintettel kémlelve: nem jön-e valahonnét rendőr. Elmosolyodott. Tetszettek neki ezek a toprongyos, hápogó hangu, ingujjas fickók, akik századszor is becsapták a járókelőket, vagy a vidéki ostobákat s oly fáradhatatlanul tudják előlről kezdeni ötszázméteres távolságonként: nincs az a porcellán, nincs az az üveg, amit ez a csodaszer össze ne forrasztana. Új szabadalom, szenzációs eljárás, nézzenek ide, hölgyeim és uraim, mindenki a saját szemével győződhetik meg róla... Eltörik a tányér, eltörik a tál, menjen hátrább, apám, maga csajkából eszi az inséglevest, magát ez nem érdekli, tessék, nagyságos asszony, közelebb lehet jönni..." Hogy küzdenek a pénzért, a húsz, harminc filléres nyereségekért!

A lomha, óriás vizen, melynek színe valóban kék volt most, a fényözönben, kormos vontatóhajó úszott tova. Az oceánjárók jutottak eszébe róla.

Amerika... Soha nem ült hajón, nem látott tengert, csak arra emlékezett, mit mondanak róla az írók. Messziről tisztelte, kis félelemmel, a roppant vizet, a toronymagas hullámokat és végtelen szemhatárt. Vonzotta az ismeretlen.

(Folytatjuk.)

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

JÖNNEK a FELSZABADITÓK!

(A MAGYAR FUTÁR EREDETI KÉPSOROZATA EGY FRANCIA KIS VÁROS ELLEN INTÉZETT ANGOLSZÁSZ TERRORTÁMADÁSRÓL)

SZÓL A SZIRÉNA! Az anya eltakarja gyermeke arcát, hogy ne kelljen látnia s egy életen át hordozni emlékei között a vad rémület ijesztő képeit, a kétségbeesetten futkosó asszonyokat, síró apróságokat s hogy ne hallja a vészjel velőkig ható vijjogását... Maga is fut: menedéket keresni, mert a földszintes házban maradni majdnem biztos halál, az amerikai gengszterek szívesen keresik az ilyen könnyű célpontokat...

↑ MÁR HULL A BOMBA, szürke porfelleget kavarnak a beomlott házak, reng a föld a nehéz robbanásoktól, s az életét mentő ember arcán, szemén az állati rémület bélyege sötétlik! Itt vannak a „felszabadítók" s az asszonyok a halál iszonyatával menekülnek előlük...

CSŰF FÜSTFELHŐK ÉS LÁNGOK mutatják, hogy a villanegyed ég... Oda terítették a bombaszőnyeget a terrorgyilkosok, bevált gyakorlat szerint, mert tudják, hogy a pusztulás ilyen helyen a legnagyobb s itt ölhetnek legtöbb ártatlant... A mentőosztag futva igyekszik, megvinni a segítséget azoknak, akik még életben vannak!

EGYÜTT MENTI a menthetőt a francia önkéntes és a német katona, az „ellenség," aki a vijjogva szétrepülő repeszdarabok és az üvöltve becsapódó bombák záporában csak azt nézi: hol van szükség segítésre... A sokat próbált harcos arca a szánalom meleg érzését tükrözi az ártatlan szenvedők iránt! ←

→ A HULLÁMSZÜNETBEN összeszedik a sebesülteket és halottakat, akiket valóban „megszabadítottak" már a levegő bandítái... Megszabadítottak attól, hogy újból át kelljen élniök a védtelen kiszolgáltatottság kegyetlen óráit s látni, hogy a pusztulást és nyomorúságot az állítólagos barátok szórják a gyermekekre, asszonyokra és békés otthonokra!

A HAJLÉKTALANOK... Egy-egy pár cipő, egy gyermek tejesüveg, a rémület és tanácstalanság pillanatában hirtelen összekapkodott holmi: ez minden, amit megmenthettek!

ÉS MOST HOVÁ? A kibombázottak a Secours National hivatala előtt a lakásjegyzéket nézegetik, mert fedél kell, ha tán holnapra az új menedéket is földig rombolják fejük fölött a „felszabadító" demokráciák szárnyas bandítái

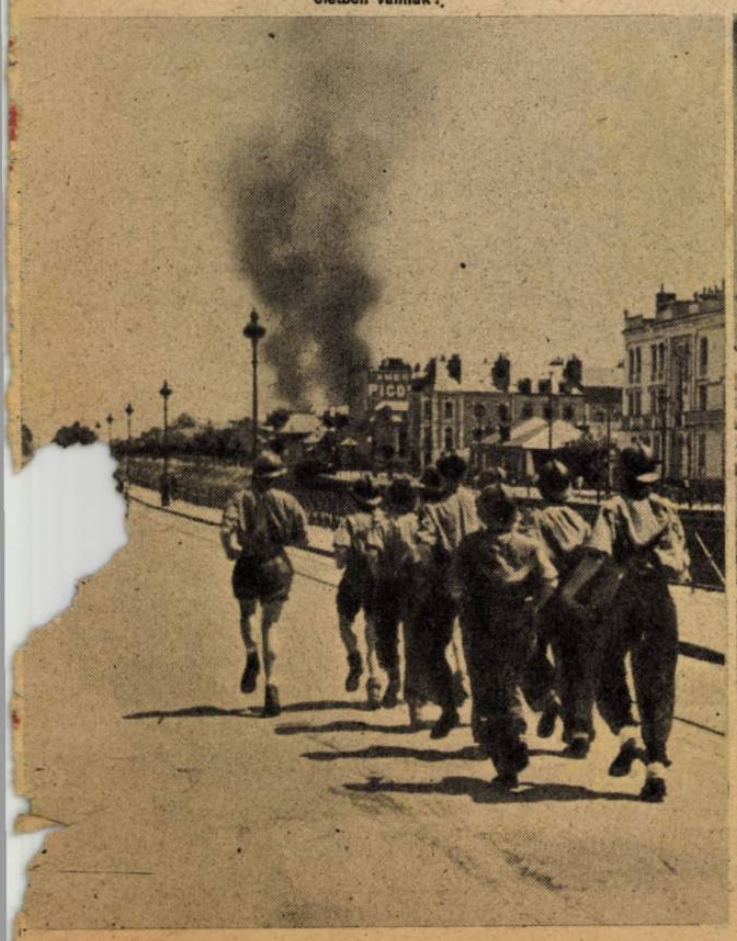

Név: .....

.....

..... tábori posta

Erdélyi nyár

(v. Somorjay Rezső felvétele)